

В ОБОРОНІ ЖЕРТВ ЧОРНО-ФАШІСТСЬКОГО ТЕРОРУ.

Канадська Робітнич Оборонач Ліга закликає до масових протестів проти засуду Італійських комуністів.

Канадська Робітнич Оборонач Ліга, слідом за поклекком Виконавчого Комітету Міжнародної Організації Допомоги Революціонерам, видала поклик до всіх своїх відділів та працюючих мас Канади, в якому киче до одностайного протесту проти несправедливого засуду так званим спеціальним фашістським трибуналом членів Ц. К. Італійської компартії та видатних провідників на 300 літ тюрми.

Канадська Робітнич Оборонач Ліга, видаючи поклик до протесту, одночасно вислала всім своїм відділам резолюції, які мають бути ухвалені на масових мітингах робітників і фермерів.

В покликіві КРОЛ говориться: Організуйте в приміщеннях чи під отримим небом мітинги протесту.

Ухвалюйте резолюції на мітингах трейд-юній та на мітингах братніх організацій!

Засилайте телеграфічні протести до Італійського консулу в Монреалі.

Домагайтеся усунення спеціального фашістського трибуналу й виниклого закону.

Домагайтеся інвестиції безпартійного комісією стану політичних в'язнів в Італії.

Домагайтеся, щоб суд над жертвами трох процесів відбувся відкритим.

Домагайтеся, щоб на мільйонський суд були допущені закордонні адвокати й журналісти.

Допоможіть жертвам фашізму в тюрмі.

Жертви першого процесу.

Процес цей відбувся 28. травня ц. р. в Римі. Обвинувачені були арештовані в листопаді 1926 року в числі 50, але щоб надати справі більшої ваги та розголосу, фашісти розділили арештованих на дві групи. В першу групу виділили видатних провідників партії, членів Центрального Комітету й парламентарної фракції. В цій групі 32 обвинувачених.

З них 4-го жовтня зістали засуджені: Умберто Тераччіні, доктор і видатний адвокат, на 22 роки й 9 місяців тюрми.

Антоніо Грамші, бувший парламентарний посол і відомий професор етнології; Мауро Скоччаро, професор політичної економії й Діованні Роведра, трейд-юнійний працівник — засуджені по 20 літ і 4 місяців кожний.

Алладіно Бібалоті, бувший адміністратор газети "Уніта" — на 18 літ тюрми.

Доменко Маржеро, член всекраєвого трейд-юнійного комітету; Іджіно Боріно, був. парламентарний посол та трейд-юнійний діяч; Еціо Рібальді, був. посол і член юридичного бюро МОДР-у, що колектував

гроші на допомогу англійським майнерам — засуджені по 16 літ і 4 місяці кожний.

Розоліно Ферані, член юридичного бюро МОДР-у — на 16 літ тюрми.

Ніколя Джіованні, всекраєвий секретар червоної допомоги; Вікторіо Флеккія, секретар компартії; Орфео Дзамбоні, директор видавництва; Енріко Фераччі, трейд-юнійний діяч; Джекомо Степаніні, Батісту Теаманті і Бонавентура Джіоді — засуджені по 15 літ і 4 місяці кожного.

Аніту Пустеря на 9 літ і 8 місяців; Віджілія Фабручі на 5 літ. Всім засудженим заборонено до самої смерті обніматися з жінкою. Після відбуття кари вони будуть віддані під нагляд поліції на протяг три роки. Крім цього всі оскаржені засуджені ще на грошеву кару від 4 тисячі до 11 тисяч лір.

Другий процес.

Другий процес відбувається в Римі над другою групою першої п'ятдесятки. Там знають судитимуть комуністичних діячів, видатних людей в науковому світі, судитимуть в закритому суді після фашістських метод — без обраних, без свідків. Судитимуть лише тому й так, щоб засудити. Це не суд, але глум навіть над самим буржуазним судом.

Третій процес.

Третій процес відбувається в Мілани. Сама подія, що привело до цього процесу — була провокаційна! Кілька місяців тому назад відбувалася в Мілани вистава, на відкриття якої приїхав король. Перед прибуттям короля на площу, там вибухла бомба. Після цього почався страшний терор. В протяг кілька тижнів арештовано поперх 3,000 осіб. Отже над багатьом з них фашісти виточують процес за атентат на короля.

Навіть деякі буржуазні газети писали, що цей атентат є скорше ділом рук провокатора й то фашістського. Ця провокація зроблена лише для того, щоб мати привід почати масові арештування й суди над видавничими борами Італійського пролетаріату.

Протести міжнародного робітництва.

За поклекком Комінтерну й Міжнародної Організації Допомоги Революціонерам міжнародній пролетаріат масовим мітингами, демонстраціями протестує проти цього нечужаго засуду й домагається звільнення засуджених і знесення фашістських судів. До цього гласу повинні долучити й свій глас протесту канадські робітники й фермери.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті".

СТОРИНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

СВЯТУВАННЯ 12. РІЧНИЦІ СМЕРТІ ІВАНА ФРАНКА.

Св. Святий Мері, Ont.

В понеділок, 4. червня ц. р. влаштувано в Укр. Роб. Домі в Бей Віо концерт-мітинг на вшанування пам'яті нашого незабутнього поета Івана Франка.

Програма того вечера була не багата, коли говорити про скільки то, хоч за те зміст її був великий, бо складався переважно з Франкових творів.

На початок відіграно одноактну п. н. "До світла". Описав тов. Ніч-вільник відіграв "Каменярі", а за ним виступив тов. Петелька з рефератом про життя й діяльність Івана Франка. В своїй одностайній програмі він переповнив цілу історію життя І. Франка від дитячих літ до його смерті. Рівночасно зважав присутніх, щоб читали твори Франка й осмислювалися.

Також хоту подати до відома всім українським робітникам і робітницям Су Святий Мері, що того самого вечера ми поставили побільшити бібліотеку при відділі ТУРФДім. Немає в нас грошей, щоб можна купити велику кількість книжок за грошми, тому ми поставили зробити щось в ролі вишайової бібліотеки. Мається на думці ось який план: якщо хтось з товаришів чи товаришок має книжки, які вже перечитані, то просимо принести їх до бібліотеки відділу ТУРФДім в Бей Віо, а натомість зможе взяти собі інших книжок, яких їм не має нагоди читати.

Кожний робітник не може мати всіх книжок, бо це коштувало б сотні доларів, а хоч би й мав гроші, то час від часу мусить переходити з одної місцевості в другу й цілої бібліотеки ніх не можна возити з собою. Нераз бавує, що робітник принести їх на рік-два, прибаво себе понакупити скільки книжок, але згодом страшиє роботу й мусить шукати її в иншій місцевості. Не можуть забрати всієї бібліотеки, він позичає багато річей, а в тім числі і книжки.

Отже добра бібліотека є кінцевою при кожній відвілі. Ми це зрозуміли й хочемо мати її помімо того, що грошей не маємо. Від 4. червня наша бібліотека вже збільшилася на 35 книжок. На перший погляд виглядає марнися, але коли взяти під увагу короткий час, то не немалі прибавки. Не можна створити повної бібліотеки за такий короткий час.

Робкор.

ПЕРША ЛЕКЦІЯ.

Гелф, Ont.

Дня 10. червня ц. р. загостив до Гелфа, Ont., тов. Теодор Ткачук, студент медицини в Торонтоському університеті й дав лекцію на тему: "Анатомія" (було за якимось тлум.). Лектора влаштував нам адистати при промові Провокату ТУРФДім в Торонто. Тов. Ткачук у своїй доповідній програмі пояснив, як збудована людина, починаючи від найменшої клітини й кінецьки складаним організмом. Людина — це справді найскладніша машина в світі. Лектор звернувся увагу матерій на виховування дітей, щоб вони були здоровими особинами, коли доростуть до пошого свого розвитку. Здоров'я кожної людини (я навіть і тварини) залежить від чистоти. Тому треба звертати велику увагу на чистоту тіла.

Після скінчення лекції були різні питання, як про туберкульоз (сухотку), яка й інші хронічні недуги, на які лектор дав вдовольні відповіді, пояснивши, що спричиняє їх нечистота й як з ними боротися.

Всі присутні були вздовжені з лекції тов. Ткачова, й ми будемо старішис мати більше таких лекцій в будучині. А ніхто не може заперечити, що нам таких лекцій треба багато, бо про наше здоров'я не дбають ні фабриканти, ні держава, ні міська

влада, одним словом — ніхто. Пани тільки зиски з нас тягнуть, остани соки висисають. Ми, робітники, мусимо працювати тяжко в різних фабриках, у копальнях, відвальнях, в яких є багато порохів, смороду, тривалих аварій і т. ин.

Такі роботи страшенно нищать здоров'я робітників, тому й лекції по гігієні нам треба багато. А лекції такі можна мати тільки тоді, коли ми будемо з'організовані в Робітничім Запомогівім Товаристві. В нас до недована не було ніякої організації, не було також і ніяких лекцій та віч. Кілька тижнів тому створено відділ Р.З.Т. й вже помічається гарні наслідки, хоч би взяли лише саму лекцію тов. Ткачова. Коли-б у нас не було Робітничого Запомогового Товариства, не було-б і лекцій.

Тому всі українські робітники й робітничі повинні негайно ставати членами цієї так-корисної організації, бо ця організація дає не тільки матеріальну користь, але й моральну. Коли будемо з'організовані, ми навчимося, як беремо здоров'я, бо як каже англійська поговорка — одна унція обережності варт більше, ніж десять фунтів ліків.

Д. Голулей.

ХТО ПЕРЕМІГ НА ПІКНИКУ.

Blindner, Man.

Вже від довшого часу оголошення про "великий пікнік" на фермі Робітничого Запомогового Товариства не сходять зі сторінок "У.Р.В." Через від неаді не можна було мати пікніку, тому що падали дощі. Та нарешті виногоділось й минуло неаді (24. червня) відбувся успішно довшочуючий пікнік. Публіка було — нема що й казати. Мабуть кожному було цікаво похити на пікнік, бо в оголошенні писалося, що будуть змагатися учні ВО.К. з вінніпегіями в різних грах.

До змагань приготувалися обидві сторони. Була чутка, що курсанти привезли мотуз до осики й тигнули цілий тиждень, себто управлялися, бо на пікніку мали перегнатися. Інші знов говорять, що вінніпегські товариші цілий тиждень авправлялися по задніх алах кічки і т. ин. Кажуть, що всяка підготовка допомагає, але в цій випадку не всім вишла на користь, якщо це правда, що підготувалися.

Тепер лишасться написати про вислід спортивних змагань. І не знаю, як його почати. Напишу правду — буде гніватися одна сторона, напишу неправду — буде гніватися друга сторона. Виходить, як то кажуть, опинився чоловік між молотом і кувалдою. Але треба написати правду, бо за правду хоч і б'ють, то не жаль. Вийшло, по правду, так, як його сказати — скандал! Я сам покладав на курсантів велику надію (головно тоді, як учу, що тягнуть оснику), а вони, кажу вам, провалилися на всіх фронтах. Іх мусить перебити цього дла черний кіт, бо внахше не можна пояснити собі вислід змагань.

Що програли в перегтанню, щою нема що дивуватися, бо в Вінніпегу є з чого вибрати. І вибрали дванадцять великанів, ані один з них не важить менше 200 фунтів. Тут хист нірничому. Перемагає та сторона, що має більше ваги. Але-ж, і кінчю справа мається зовсім иначе. Вага людини тут не грає ніякої ролі.

І хто, ви думаєте, виграє в геймі кічки? Курсанти — кажете? Та де там! Вони цього дня нічого не виграли. Вінніпегські товариші погартали їх кічки, аж жалко було, але їм не вдалося, коли це був для них такий нещасливий день.

Я перегертаю товаришів на провінції, щоб не писали до курсантів листів з доганю, бо вірю, що на другу неділю вони поправляться й відплачаться вінніпегським кічкарям з процентом.

Почаємо чия візьме, якщо доживемо до другої неділі! Б.

БОЛОЧА СІПАВА.

Вест Форт Вільям, Ont.

Коли прийдемо нам зробити щось в організації: устроїти акесь підприємство, чи відсвяткувати якусь річичку, то правда, що часом приходиться тяжко все те зробити, бо, як зазначу, деякі відказуються брати ролі, не приходять на проби співи і т. ин. Але все таки праця в організації по-вадиться бодай наші успішно. А що вже найтише для нас те, що не можна знайти робора такою, — котрий згадав би з преси про організаційну праця в нашій місцевості.

Так воно було минулими роками, а цього року у врібних на що посаду та покладав стільки, що й читати не було що. Значиться, що в "ліпний" від попередніх робіт. Виглядає, що нічого не робиться, то й писати нема про що. Але-ж ні! В нас-же була фільма "Тарас Шевченко", як і в других місцевостях (права про що й був написав, але чомусь то в пресі не було помінено), а десять річниця ТУРФДім, а свято першого травня, а праця в місцевості триває в користь української робітничої преси, ряд концертів і кілька представлень, між котрими й були декотрі досить тяжкі до виконання. Все це виконувало, можна сказати, з добрим успіхом.

І згадувати про кожен праць зокрема вже за пізно. Але в нас робиться і це дещо, про що також не можна мовчати. А писати дещо про добрі сторони, а про ті вадати — це було-б неправильно. Вже від довшого часу в нас між частішою товаришів і товаришок авчирюлося упередженнє в одних до других, а між іншим і п'ялоти. Зарад як вза т справи погоджувати, та й самий розбіж на дві фракції, через що одного з зарад виключили, а другий — сам зрезиував.

А це одне. Розуміється, всякі рішення зарад приймають збори (і то одностайно), а після зборів говорять, що це або инше рішення є неправильно. І ч-ж можна тут винувати лише зарад? Якщо зарад рішиє коли щонебудь неправильно, а ми на зборах те рішення авняли, це й одностайно, то значить, що вина нас всіх, а не самого зарад. Зарад рішає так, як розуміє, а ми ні! Ми рішаємо на зборах якусь справу, а описи кричимо, що то неадобро.

Тому треба нам всім приходити на збори (перше все), а на зборах брати слово в різних нарадах і дискусіях, тоді такого не буде.

Краще було-б нам подумати про праця в організації на майбутнє, у явній собі значіння її, подумати про те, яку користь принесе нам новозбудований Укр. Роб. Дім у Форт Вільям, до чого ми повинні були відістися трошки з більшою ширістю, як ми відісталися, заінтересуватися життям в організації, а тоді мене в голові нам будуть рікні сінітіння, яким не місце між товаришами й товаришкми, що вже роки в організації.

Робкор.

АЛЬКОГОЛЬ ПРИЧИНЮЮ СМЕРТІ.

Росейла, Alta.

Оцими кількома словами хоту перестерегти тих, які мають "карі" й, підпивши добре, пускаються на скору їзду. Нераз читаємо статистіку випадків від автомобілів. Ця сумна статистика збільшилася ще одною жертвою.

В суботу, 16. червня ц. р. Дев Баранда їзав зі своїм сином та ще одним молодим англійським хлопцем з Росейла до Дромгелера, Алта., й на глибокій дорозі спіткало його смерть.

Сталося це в такий спосіб: молодий Баранда гонив карою, а в той самий час був сильний пийний. Коли алігав другу кару в половині дорозі, він хотів впередити її, звернувши ліві й його кара крутнула та перекотилася кілька разів від сильного розгону. Старий Баранда був убитий на місці, молодшого зобразили до шпиталю, а англійському хлопчачинного не сталося. Баранда був Італійцем, працював довгі роки в майні в Еріка, Алта. С. Галді.

СПРОСТУВАННЯ.

Венкувер, Б. К.

В моєму доповіді в н. "3. Робітничого руху" в Венкувер, Б. К., поміщеному в числі 71. "У.Р.В." дня 19. червня ц. р. зайшло дві салюочні помилки: було написано, що К.І.К. лишасться тяжко боротися за своє існування, а мало бути К.І.П.; друге, було написано, що ладні 15 і 31 (Сінар) розслали резолюції, а мало бути (Сінар). Карий.

КУПУЙТЕ НОВІ НОТИ.

Провінційний Виконавчий Комітет в Торонто видав збірник нових прекрасних концертних хороних пісень при акомпаніменті пиани в н. "Русалки", які зібрав й акомпанував т. Арпад Волковисманій. Всі пісні нові, яких нема ще в наших відділах. Прекрасна оладина з гарним нальонком "Русалки". Кожний відділ повинен замовити не тільки один збірник, а кілька, бо це заощадить пересилування на поштовий глас, а також не є довгі пісні. Мелодія цих пісень чарівна.

ЦІНА ЗБІРНИКА \$1.50. Замовлення робіть скоро, бо збірників видано мало число. Всі замовлення засилайте на адресу: Provincial Executive Committee, 300 Bathurst St., Toronto 2, Ont.

Продам за готівку \$25, або на вилад добрий грамофон і рекорди. Интересованих прошу зголосуватися на адресу: N. Borooff, 1360 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Працюючи в літі, не забувайте про свою пресу. Коли Ви нічого не зробили для неї в місяці травні, то зробіть зараз. Постарайтесь, щоб Ваша травнева листа була заповнена.

ОБІЗДКА ОРГАНІЗАТОРА ТУРФДІМ В ПРОВ. САСКЕЧЕВАН.

Виславоцький організатор, Провокату ТУРФДім хоче допомогти фермерам з'організуватися й зміцнити свої сили, бо тільки в організації заропока кращого майбутнього. Тож ми клянчемо товаришів фермерів і робітників наших організацій, дати нашому організаторові всяку можливу допомогу в його корисній дла фермера праці: скликати на призначен час мітинги, розповсюдити оголошення й агітувати людей, щоб приходили громадно на ті мітинги. Так само просимо дати нашому організаторові матеріальну підтримку й допомогу в оформленні з одної місцевості в другу.

Тут поділомо спис місцевостей, які віддали наш організатор т. Петро Юрфорку.

Ріджайна, Саск. — у вівторок, 3. липня, в годині 8. вечером.

Мус Дажо, Саск. — у Укр. Роб. Домі, в середі й четвер, 4. і 5. липня, в годині 8. вечером.

Вуд Мавітейн, Саск. — у суботу і неділю, 7. і 8. липня, в годині 7. вечером і 1. го полудня (в неділю).

Самф Коретт, Саск. — у Укр. Роб. Домі, у вівторок, середі й четвер, 10, 11. і 12. липня, в годині 8. вечером.

Саскатун, Саск. — у Укр. Роб. Домі, в неділю, 15. липня, в годині 8. вечером.

Щоб знати, де відбуватимуться віча, сидіть за оголошеннями на місцях.

В тих місцевостях, де нема ще наших відділів, ми клянчемо читати нашої преси, подати про призначення й скликати масові віча, а цим багатю, товариші, допомаже робітничо-фермерській справі.

За всяку допомогу ми згорні складаємо щирі подяку. За Провокату ТУРФДім: М. Рогоман, голова. С. Юрчук, секретар.

ПРИХОДІТЬ ДИВИТИСЯ НА ФІЛЬМУ "ТАРАС ШЕВЧЕНКО!"

В ДАВФІН, МАН. — Фільма буде показана в Гей Театрі при 75-й, авній вулиці в четвер, 5. липня. Ціни тикетів: для дорослих 75 ц., а для дітей 25 ц. Початок точно в годині 7-їй вечером.

В КЕМСЕК, САСК. — Фільма буде показана в "Одфеаос Гал" в суботу, 7. липня. Ціни тикетів: для дорослих 75 ц., а для дітей 25 ц. Початок точно в годині 8. вечером.

В КАНОРА, САСК. — Фільма буде показана в Роя Театрі: у вівторок, 10. липня обі частини, і в середу, 11. липня обі частини. Ціни тикетів: для дорослих 75 ц., а для дітей 25 ц. Початок точно в годині 7. вечером.

В ЙОРКТОН, САСК. — Фільма буде показана в Миській Салі: в четвер, 12. липня обі частини і в п'ятницю, 13. липня обі частини. Ціни тикетів: для дорослих 75 ц., а для дітей 25 ц. Початок точно в годині 7. вечером.

В САСКАТУН, САСК. — Фільма буде показана в Українським Робітничім Домі: в понеділок і середу, 16. і 18. липня перша частина, а у вівторок і четвер, 17. і 19. липня друга частина. Ціни тикетів: для дорослих 50 ц., а для дітей 25. ц. Початок точно в годині 8.15 вечером.

В МУС ДЖО, САСК. — Фільма буде показана в Українським Робітничім Домі: в п'ятницю, 20. липня перша частина, а в суботу, 21. липня друга частина. Ціни тикетів: для дорослих 35 ц., а для дітей 10 ц. Початок точно в годині 8.15 вечером.

В РІДЖАЙНА, САСК. — Фільма буде показана в Роз Театрі при розі вулиць Роз і Одінайята енню в неділю, 22. липня. Початок вистави першої частини в годині 2.30 по полудні, а початок вистави другої частини в годині 8. вечером. Вступ за запрошенням.

В БРЕНДОН, МАН. — Фільма буде показана в бувшій Публічній Школі на семій вулиці Норт: в понеділок, 23. липня перша частина, а у вівторок, 24. липня друга частина. Ціни тикетів: для дорослих 35 ц., а для дітей 10 ц. Початок точно в годині 8.15 вечером.

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО!

ДЖЕК ЛОНДОН.

ЗУСТРІЧ

(Продовження.)

Він добув годинника, покруктв його в руках і знов сховав до бокової кишені в товстій вовняній куртці. Тоді глянув на небо й на білу смугу на південному обрію.

"Дванадцять година", пробурмотів він. "Таке ясне небо, і нема сонця".

Хвилин і десять він ішов мовчки, а тоді додав таким голосом, наче-б і не вривав мови: "І перебігли не хто й зна скільки, і рушати далі холодно".

Раптом він гукнув на собак: "Тпру!" і сам став. У дикому переялкові він заходився скажено татити правую рукою до правита.

"Гей, він, каліч бідолашна!" обізався він до собак, і вони важко попадали на сніг спочивати. Голос йому рвався, бо безнастанно молодив він задублюю рукою.

"І за які оті провини запанували над вами двоногі твари, запрягли вас, атамали вашу натуру й поробили з вас рабів?"

Він тер собі носа вже не помаду, а лютю, щоб до його прибуло крові і знову погнав собак.

Меснер простував льодою по великій річці. Позад його вона величезним вигиналася коліном на багату миль і ховалася у фантастичним нагромадженні снігом укритих німких гір. Поперед його річка розливалася на багату течію, обходячи опір островів, що тяжіли їй на грудях. Білі й мовчані стояли острови. Ні звірі, ні комахи не порушували цього мовчання. Не було ані птаха в морозному повітрі, не чути було голосу людського, не видно було й знаку праці руки людської. — Світ спав і заснув, здавалось, навки.

І сам Джан Меснер піддався апатії, що оповила все навкрукті. Мороз скував йому душу. Він через силу йшов, похилившись йому долу, до всього байдукий. Лиш механічно розтирав носа й щоки та на рівній дорозі бив заклятою рукою у правило.

Раптом собаки, що підлизували дорозі, поставили й голови повернули, дивлячись заклопотано й допитливо на хазяїна. Мороз вибив їм віі та морди, і голови в іх видавалися старі-престарі від намороза та з того виснаження.

Він хотів був підігнати їх, коли й сам, ніби насили отямившись, став і озирнувся довкола. Собаки поставали біля ополонки, не біля розколки, а таки ополонки, людськими руками зробленої, ретельно сюркою вирубаної й товстій на три з половиню фунти кризі. Свіжа крижана шкурка на воді показувала, що тільки деякий час ополонку не відвідувано. Меснер скинув оком хруг себе. А собаки вже показували шлях, витягнувши білі заклопотані морди до ледве примітної на снігу стежечки, що звертала від річки й бігла до острова на гору.

"Ну, гаразд, малелькі!" сказав він. "Зараз я розвідаюся. Ви й на крихту не більше від мене хочете відпочинку".

Він вердєся на крику і десь зник. Собаки не лягали; стоячи чекали поки вернеться господар. І він прийшов назад, узився за мотузку від передка й обмотав її круг плечей. Тоді справив собак праворуч і пустив їх гору. Тягнути дуже було важко, та десь і втома в іх апропала, коли вони плазом дерлися по снігу; скавчачи з радості та задоволення й напружували м'язи, з усієї сили мотуючись, щоб відтертися на гору. Коли якийсь собака зривався чи зашпотувався, то той, що був позаду, кусав його за ногу. Меснер піддавав їм охоти криком і лайкою та з усієї сили тягнув за мотузку.